

Nieuwe stichting voor de kerkmuziek in het bisdom Haarlem-Amsterdam

Bovenaan deze nieuwsbrief prijkt een nieuw logo. Zoals we u kortgeleden in een *extra nieuwsbrief* al hadden gemeld, heeft de bisschop in overleg met ons bestuur een nieuwe organisatie in het leven geroepen, die de taken van de vroegere NSGV Haarlem-Amsterdam overneemt. Die organisatie draagt de naam *Kerkelijke Stichting St. Gregorius in het Bisdom Haarlem-Amsterdam (KSSG H-A)*. Op 3 september jl. heeft onze bisschop het oprichtingsdecreet ondertekend en op 16 oktober jl. is de oprichting notarieel vastgelegd.

U zult zich misschien afvragen waarom we iets dat toch goed liep zo nodig moesten veranderen. Er zijn twee redenen waarom het noodzakelijk was geworden deze stap te zetten. Allereerst was de organisatiestructuur zoals die in de statuten van de NSGV vastlagen, volledig onwerkbaar geworden. Ten tweede had de Nederlandse Bisschoppenconferentie besloten om de ondersteuning van de kerkmuziek voor een groot deel te decentraliseren. Het bleek wenselijk de verdere integratie in het bisdom van de oude NSGV H-A, die dat besluit met zich mee bracht, ook statutair vast te leggen.

Behalve dat u moet wennen aan een andere naam (niet helemaal nieuw, want St. Gregorius is gebleven!) verandert er voor u niets. Bert Stolwijk en Mark Heerink blijven u ten dienste staan met advies, met het geven van cursussen en het organiseren van zang- en orgeldagen. Als vanouds zal het bestuur van de KSSG Haarlem-Amsterdam de Nederlandse Sint-Gregoriusvereniging (NSGV) in ons bisdom blijven vertegenwoordigen en natuurlijk de toekenning van de eretekenen en de afhandeling van de aanvragen daarvoor blijven verzorgen.

Tom van Brederode, voorzitter KSSG H-A

Organisatie voor kerkmuziek

Website NSGV vernieuwd.

De Nederlandse Sint-Gregoriusvereniging heeft haar website onlangs vernieuwd. Naast de informatie van het landelijke bureau (o.a. over de onderscheidingen, de verkrijgbare uitgaven, de vacaturebank voor dirigenten en organisten) vindt u er de eigen pagina's van ieder diocees. Neem eens een kijkje op www.nsgv.nl. De eigen pagina's voor ons eigen bisdom kunt u ook bereiken via www.kssg.nl

Wat is een jongerenkoor?

Verrassende prijswinnaar Jongerenkoorfestival

Het is bijna vijftig jaar geleden dat de eerste jongerenkoren ontstonden. Is er verschil tussen de jongerenkoren van de zestiger jaren van de vorige eeuw en die van nu? Het Nationaal Jongerenkorenfestival van 2014 leverde in ieder geval een verrassende prijswinnaar op!

In de roerige jaren '60 veranderde er veel in de maatschappij en in de kerk. Jongeren verzetten zich tegen de vanzelfsprekendheid van gezag en traditie en konden zich nog maar moeilijk vinden in de Romeinse liturgie. Pastoors en (vooral) kapelaans zochten naar mogelijkheden om de jeugd bij de kerk te houden door de liturgie en de muziek meer te laten aansluiten bij hun leefwereld. Zo kwamen er 'beatmisen', waarin de jongerenkoren (ook wel 'ritmische koren' genoemd) een heel ander repertoire zongen dan men in de kerk gewend was: negrospirituals en moderne popsongs (in het Engels, in een Nederlandse vertaling of met een zelfgemaakte tekst), waarbij een combo de plaats innam van het klassieke kerkorgel. Meestal hadden de jongeren ook een aandeel in de samenstelling van de liturgie, die dan rond een thema werd opgebouwd. Veel gelovigen waren enthousiast, anderen waren bang dat deze ontwikkeling de nekslag zou betekenen voor de eeuwenoude schat aan kerkmuziek. Deze vrees is niet helemaal uitgekomen, want jongerenkoren verzorgden vrijwel nooit meer dan eenmaal per maand een viering en er bleef dus voldoende ruimte over voor de meer traditionele vormen van liturgie en kerkmuziek.

Veel jongerenkoren van toen zijn inmiddels 'middenkoren' geworden of helemaal opgeheven en echte jongerenkoren (gemiddelde leeftijd onder de 25 jaar) zijn, zeker in ons bisdom, jammer genoeg nog maar erg dun gezaaid. Meestal beantwoorden zij nog aan het bovengeschetste beeld, maar, zeker op landelijk niveau, lijken zich nieuwe ontwikkelingen af te tekenen en is er sprake van meer diversiteit. Zo was er dit jaar een verrassende winnaar van het Nationaal Jongerenkorenfestival in Rijnsbergen: het koor YRDV uit Raamsdonksveer. Bekijk op YouTube ([hier](#) en [hier](#)) de optredens, die aantonen dat het begrip 'jongerenkoor' minder dan voorheen aan één bepaalde muzikale stijl is gebonden.

YRDV viert de 1ste prijs van het Nationaal Jongerenkorenfestival

Het koor YRDV (Young RaamsDonksVeer) is zich in de afgelopen jaren meer en meer gaan toeleggen op kwaliteitsverbetering: er wordt gestreefd naar een optimale koorklank, het repertoire wordt gekozen op basis van goede, liturgisch inpasbare, teksten en muziek die aan de woorden een meerwaarde geeft. Op pag. 3 leest u in een interview met de dirigent van dit koor, Jan Willems, over zijn drijfveren en zijn toekomstvisie. Dat de vakjury het optreden van YRDV bekroonde met een eerste prijs was misschien niet zo verrassend, maar dat ook het publiek – grotendeels bestaand uit leden van andere jongerenkoren – het optreden hoog waardeerde, zegt wellicht iets over een veranderende cultuur binnen de katholieke jongerenwereld.

We zijn benieuwd of er ook in bisdom jongerenkoren – of middenkoren – zijn die zich in het streven van YRDV herkennen en hun niveau willen verhogen, ook al is het misschien op een andere manier of met een ander repertoire. Wij willen jullie daarbij graag helpen!

Over het gezongen ordinarium van de eucharistieviering (2)

Kyrie eleison / Heer, ontferm U

Eén van de oudste gezangen in de liturgie is het Kyrie eleison. Het wordt al begin 5e eeuw vermeld als acclamatie in een litanie. Deze Griekse uitroep was zo bekend en geliefd bij het Romeinse volk, dat men er niet toe overging om deze uitroep in de volkstaal, het Latijn ('Miserere, Domine') te zingen. En nog steeds klinkt in onze kerken de roep 'Kyrie eleison' of 'Heer, ontferm U'. Loek Seeboldt en Bert Stolwijk geven u de achtergronden en bespreken de mogelijkheden voor de liturgische praktijk.

Rond het jaar 450 wordt het Kyrie als acclamatie in de mis opgenomen en wel als antwoord op de voorbeden (of: smeekbeden, litanie-aanroepingen) die toen aan het begin van de mis door de diaken werden voorgedragen. Rond 600 vindt paus Gregorius dit geheel te langdurig. Hij schaft de voorbeden af en voegt aan het Kyrie de acclamatie "Christe eleison" toe. Door de herhaling van het Kyrie ontstond de sindsdien gebruikelijke ABA-vorm (Kyrie - Christe - Kyrie). Tegen het jaar 700 wordt elk van deze drie acclamaties driemaal gezongen.

Niet de keizer is de kyrios!

Vanaf de 8e eeuw gaat de schola het Kyrie zingen. Dit bevordert de groei naar een soms rijk versierde stijl met uitbundige notengroepen op één lettergreep (melismen), maar belemmert tegelijkertijd de deelname van het volk. Bovendien leidde deze ABA-vorm tot een trinitaire interpretatie: men vatte het Kyrie op als een gezang tot de drie-ene God. Het eerste Kyrie werd gericht tot de Vader, het Christe uiteraard tot de Zoon en het laatste Kyrie tot de H. Geest. Deze interpretatie bestaat tot in onze tijd (bv. de Kyrie-litanie van GvL nr. 211), maar ze is strijdig met de oorspronkelijk betekenis van het woord 'Kyrie' in de oude kerk: 'Kyrios' verwijst duidelijk naar Christus. Deze oorspronkelijke bedoeling is hersteld na het Tweede Vaticaans Concilie: het Kyrie is een aanroeping van Christus en het afsmecken van diens barmhartigheid. Bij deze opvatting passen de Kyrie-litanieën van GvL nr. 217 en 218: 'Heer Jezus, koning en gezalfde Gods'. Daarbij moeten we ons ook realiseren dat in het oude Romeinse rijk de keizer 'Kyrios' werd genoemd. Voor christenen was het Kyrie dus ook een soort protestsong: niet de keizer, maar Christus is de echte, ware Kyrios!

Over ons?

In het huidige Romeinse Missaal is het aantal Kyrie-aanroepingen teruggebracht tot driemaal twee, maar de mogelijkheid tot meerdere herhalingen – zoals in veel gregoriaanse en meerstemmige composities – sluit men niet uit. Ook is de combinatie Kyrie en boete-akt mogelijk (bv. GvL nrs. 226-228). Het is overigens wel opvallend dat de huidige Nederlandse vertaling luidt 'Heer, ontferm U over ons', terwijl het 'over ons' niet in de originele uitroep te vinden is, anders zou er 'eleison hymas' gestaan hebben (zoals in het gezang 'Popule meus' op Goede Vrijdag!) In de nieuwe – reeds gepubliceerde, maar nog niet ingevoerde – vertaling van de vaste misteksten, hebben de Nederlandse en Vlaamse bisschoppen ervoor gekozen om het 'over ons' tussen haakjes te plaatsen: kennelijk geven ze enerzijds de voorkeur aan een zuiverder vertaling, maar anderzijds willen ze het ook niet onmogelijk maken om bestaande toonzettingen met de tekst 'Heer, ontferm u over ons' te zingen. Met 'over ons' wordt dan echter niet bedoeld 'over de mensen hier in de kerk', maar 'over ons al uw mensen op aarde'.

Hoe zingen we het Kyrie?

Het gezang Kyrie is tegelijkertijd een aanroeping, smeekbede en hulding, gericht op Christus. De vraag is dan hoe deze aspecten tot uiting komen in de muziek. Het is opvallend dat veel composities vooral het smekende benadrukken en andere toonzettingen juist het karakter hebben van een feestelijke hulde. De meest eenvoudige gregoriaanse melodieën zijn wat dat betreft vrij neutraal: ze ondersteunen de uitroep zonder er een bepaalde emotie aan te verbinden.

Hoe is dat met het hedendaagse Nederlandstalige repertoire? En in hoeverre laten de composities ruimte voor de deelname van het volk? Een andere vraag is of de combinatie van Kyrie en boete-akt wel zo gelukkig is. Van oudsher is het Kyrie immers een acclamatie gericht tot Christus, de Kyrios. Wordt door het vervlechten van deze acclamatie in de boete-akt de betekenis van het Kyrie niet teveel versmald?

Christus Koning en Advent

De vraag 'hoe zingen we het Kyrie' zal enerzijds bepaald worden door de muzikale mogelijkheden van cantor, koor en/of kerkzangers, maar ook door de keuze voor de nadruk op één van de genoemde betekenissen van het gezang. Zo zou je bijvoorbeeld op het feest van Christus Koning bewust kunnen kiezen voor een feestelijk meerstemmig Kyrie door het koor, majestueus, benadrukkend dat Christus wordt gehuldigd als de Koning van het heelal. Een andere passende mogelijkheid is de eerder genoemde litanie 'Heer Jezus, koning en gezalfde Gods' (GvL 217 of 218). Ook al ontbreekt hierin de tekst 'Christus, ontferm U over ons', de Heer wordt wel degelijk als 'christos' (gezalfde) aangeroepen!

In de advent zou dan meer de nadruk op het smekende karakter gelegd kunnen worden door te kiezen voor het gregoriaanse Kyrie XVII, dat van oudsher met deze tijd verbonden is of bijvoorbeeld het zeer eenvoudige 'Heer, ontferm U' van Ignace de Sutter (GvL 225). Juist door bewust te kiezen voor afwisseling in het repertoire kunnen we recht doen aan de volle inhoud en betekenis van het Kyrie!

Wie is Jan Willems?

Kerkmusicus die jonge mensen aan zich bindt

Op de voorpagina van deze nieuwsbrief heeft u het al kunnen lezen: het jongerenkoor YRDV was de verrassende winnaar van het Nationaal Jongerenkorenfestival in Rijsbergen. Het kan niet anders of er moet een talentvolle en enthousiaste dirigent aan het werk geweest zijn die dit koor op zo'n hoog niveau gebracht heeft. Tijd dus om kennis te maken met Jan Willems.

Wanneer en hoe ben je met de kerkmuziek in aanraking gekomen? En wie of wat heeft je daarbij het meest geïnspireerd?

In 1991 leerde ik de organist en kerkmusicus Frans Bullens kennen. Hij was actief in de Laurentiusparochie en op de Muziekschool in het Brabantse Dongen, waar ik ben opgegroeid. Hij liet mij het monumentale Rütter-orgel (1882) van de Laurentiuskerk horen en zien. We klommen in het orgel, ik mocht op zo'n orgelpijp blazen en hij liet het volle werk horen... tsja...dat vond ik natuurlijk indrukwekkend. Hij nodigde me uit om 's zondags te komen luisteren naar de mis. Dat was lastig, omdat ik met mijn ouders naar de Pauluskerk ging, een kerk met een "Oosterhuis-liturgie" (ook mooi, maar veel minder orgel). Maar gelukkig begon die viering altijd vroeger dan de viering in die andere kerk, zodat ik na afloop snel naar de Laurentiuskerk kon, waar ik dan het Agnus Dei hoorde en het communie-orgelspel van Frans Bullens. En natuurlijk de slotzang met een feestelijk naspel. In die kerk leerde ik de

kerkmuziek 'uit de schat der eeuwen' kennen en de traditie van de gezongen antwoordpsalm. De liturgie was er klassiek en mysterieus en dat sprak me als jong kereltje zeer aan. Ik besloot bij Bullens op orgelles te gaan.

In 1992 (ik was net 12) vroeg de toenmalige pastoor na het overlijden van de organist van Paulusparochie, of ik toch geen vieringen met samenzang wilde begeleiden. Eenstemmige liederen met akkoordsymbolen: zo begon het allemaal. En dan de verbazing als ik een fout speelde...en de kerk die gewoon doorzong...en ik dus niet even vooraan de regel kon beginnen! Nou, dan leer je snel een heleboel!!!

En toen ontdekte ik dat je als kerkmusicus een viering naar een hoger 'plan' kunt tillen met mooie muziek: troostend, feestelijk of meditatief. Toen ik later Pater Nico Wesselingh OSB leerde kennen uit Oosterhout (vlakbij Dongen) en die mij in aanraking bracht met de wondere wereld van het gregoriaans, toen was er geen weg meer terug. Ik speelde zondagsvieringen in de Sint-Paulusabdij waar hij woonde en hij stimuleerde me om na mijn universitaire studie naar het conservatorium te gaan.

Kun je kort omschrijven hoe jouw kerkmuziekpraktijk er op dit moment uitziet?

Ik ben momenteel hoofdorganist van de orgels Sint-Jansbasiliek in Oosterhout. Daar ben ik organist van koren die daar actief zijn. Met een kleine twintig mannen en dertig vrouwen mogen we niet klagen en kunnen we veel mooie klassieke muziek zingen. Al worden ook hier de stemmen ouder. Daarom heb ik drie jaar geleden een kamerkoor opgericht voor de toen ontstane nieuwe Catharinaparochie: de Capella Catharina. Dit koor van veertien zangers (de jongste is 17, de oudste 62) zingt eens in de maand in de basiliek. Het zingt veel zowel Nederlandstalige liturgische muziek (Antwoordpsalmen, stofeliederden met mooie meerstemmige arrangementen in Engelse stijl) als klassieke kerkmuziek (Palestrina, Duruflé, Mozart en Vierne). Vanwege het integraal bewaard gebleven Maarschalkerweerdorgel (1890), ben ik ook adviseur

van de Stichting Ludens: de club die het mogelijk maakt dat er jaarlijks een vijftiental concerten wordt georganiseerd op onze orgels. Met mijn vrouw Ilse van Wuijckhuijse (sopraan) geef ik daarnaast regelmatig concerten in den lande.

Daarnaast ben ik alweer 12 jaar dirigent van RK Jongerenkoor YRDV uit Raamsdonksveer. Dit koor bestaat uit ruim 20 leden in de leeftijd van 14 tot 30 en heeft een breed klassiek repertoire. Dus bewust weinig "Opwekking" en zgn. "Jongerenkoor-repertoire", maar wel muziek van Rutter, Andriessen, Lauridsen en Tavener. Maar ook Strategier, Oomen, Löwenthal en Van der Putt. Als het maar kwalitatief goede muziek is en inpasbaar in de liturgie. YRDV verzorgt maandelijks een viering de kerk van Raamsdonksveer en ook een aantal Taizé-vieringen per jaar. Tenslotte ben ik nog dirigent van de Schola Bavonensis, een groep van tien jonge mannen (leeftijd van 19 tot 52) die maandelijks de gregoriaanse vespers zingt in onze basiliek. Die vespers zijn weliswaar geen massabijeenkomsten, maar trekken wel een apart publiek: mensen die afkomen op het meditatieve karakter van het gregoriaans.

Hoe zie je de toekomst van de kerkmuziek?

De toekomst lijkt somber: kerken sluiten, koren vergrijzen en kunnen niet meer zingen 'wat ze 20

jaar geleden nog wel konden' en de conservatoria lopen leeg als het gaat om kerkmuziekstudenten. Maar misschien hebben we in Nederland ook wel jarenlang op te grote voet geleefd: elke zondag in elke kerk een koor, elke zondag een meerstemmige mis... In de omliggende landen (Duitsland, Frankrijk) zingt het koor alleen met hoogfeesten...maar dan wel heel goed.

Enfin, die afslanking doet velen pijn en vooral ook al die koorzangers die steeds vaker ontdekken dat 'het niet meer gaat'. Toch biedt die nieuwe situatie ook kansen. Jonge mensen willen best in onze mooie kerken zingen: het klinkt er geweldig en de mystiek spreekt velen aan. Ik heb nogal wat jongeren die niet kerkelijk waren maar puur voor de 'muziek' bij het koor kwamen, zien uitgroeien tot actieve en betrokken katholieken. Als er goeie pastores actief zijn met een goed verhaal, ligt juist bij die koren een gewillig oor. En als de parochiegemeenschap deze jongeren ruimte wil geven (dat is helaas vaak niet vanzelfsprekend), kan zeker op sommige plaatsen een ervaring van het parochieleven en van de kerkmuziek plaatsvinden. Ik denk dus dat we (helaas) minder kerkkoren zullen krijgen, maar dat er gerust iets hoogstaand voor terug kan komen. Als er maar inspirerende musici en hartelijke gemeenschappen zijn.

Heb je nog een hartenkreet?

Zet in op kwalitatief goede kerkmuziek en niet op allerlei sentimenteel en zeer tijdsgebonden repertoire. Ik heb niks tegen popmuziek, integendeel, maar popmuziek klinkt in de kroeg veel beter en dan krijg je er ook nog bier bij! Daar kun je als kerk (met een nagalm van 5 seconden en allerhande liturgische beperkingen) niet tegen op. En dat moet je ook niet willen. Kerkmuziek moet het hebben van een andere kwaliteit: oproepen tot mystiek, reflectie, zingeving etc... en dan klópt het!

Anders wordt het een geforceerd geheel. Je moet er uiteraard wel goed geschoolde zangers voor hebben. Laten nou net veel jongeren ontzettend nieuwsgierig en leergierig zijn...die je dus nog superveel bij kunt brengen. De Heilige Geest doet – met een beetje vertrouwen – de rest.

Bernard Bartelink overleden

Voormalig organist van de Sint-Bavokathedraal

Zondag 19 oktober j.l. overleed vrij onverwacht op de leeftijd van 84 jaar Bernard Bartelink, van 1971 tot 1999 titulair-organist van de Kathedrale Basiliek Sint-Bavo te Haarlem en tevens internationaal bekend als concertorganist. Op 13 april 2013 nam hij, op 83-jarige leeftijd, met het openingsconcert van de 40ste serie door hem in het leven geroepen Zaterdagmiddagconcerten, in de Kathedrale Basiliek afscheid van het concert-podium. Hij vertolkte toen een programma met werken van Haarlemse componisten.

Als componist heeft Bernard Bartelink o.a. bijgedragen aan de ontwikkeling van de liturgische zang in de volkstaal. In veel kerken in Nederland werd en wordt zijn Willibrordusmis gezongen en ook zijn toonzetting van Psalm 119 (Een lamp voor mijn voet is uw woord) wordt vaak uitgevoerd. Hij leverde tevens een bijdrage aan het Haarlemmer Orgelboek: feestelijke pre- en postludia bij twee veelgezongen Halleluja-acclamaties.

De huidige titulair-organist van de Sint-Bavokathedraal, Ton van Eck, heeft een uitgebreid in memoriam met een biografie van Bernard Bartelink geschreven. Deze is [hier](#) te lezen.

Enkhuizens kinderkoor zingt in AZ-stadion

Kerstspektakel met Nick & Simon

Kinderkoor Sunshine van de parochie H. Franciscus Xaverius uit Enkhuizen heeft op zaterdagavond 13 december a.s. wel een heel bijzonder podium: het koor onder leiding van Ria van Bijnen treedt op tijdens het grote Noord-Hollands Kerstspektakel in het AZ-stadion in Alkmaar. Aan het evenement werken diverse artiesten mee, o.a. het bekende Volendamse duo Nick & Simon. Deze avond zal het kerstverhaal worden verteld, bezongen en uitgebeeld in een mix van theater en muziek, enigszins vergelijkbaar met 'The Passion'. Ook bisschop Punt zal het evenement bijwonen.

Kinderkoor Sunshine heeft enige tijd geleden meegedaan aan het coachingsproject 'Da Capo' van de NSGV. Meer informatie over het Kerstspektakel en toegangskaarten: [klik hier](#).

Sint Franciscus brengt parochies samen

Muzikaal evenement rond Zonnelied

Het Zonnelied van Sint Franciscus van Assisi was op zaterdag 18 oktober j.l. de kapstok voor een muziek- en zangevenement in de Engelmunduskerk in Driehuis. De aanleiding was de samenwerking in een personele unie van de parochies van Haarlem-Noord, Driehuis, Santpoort / Velsbroek en IJmuiden, die op termijn moet leiden tot de oprichting van de nieuwe H.Franciscusparochie. Franciscus van Assisi was zelf aanwezig en declameerde de tekst van het Zonnelied. De muzikale uitvoering was een mengeling van klassieke en populaire muziek op thema's uit het Zonnelied, waarin Franciscus de Schepper dankt en prijst om zijn schepping: zon, maan en sterren, lucht, water, vuur, aarde, liefde, vrede, dood. Bij het project werden ook kinderen betrokken (zie foto). Omdat Franciscus van Assisi de bedenker is van de kerststal, eindigde de zangmiddag met drie Estlandse wiegenliederen.

Het project is bedacht en georganiseerd door Hinke Hillege, koordirigent in de Engelmunduskerk. Wie interesse heeft om dit project in de eigen parochie te organiseren (bijvoorbeeld op zondag 4 oktober 2015!) kan haar [per e-mail](#) om nadere informatie vragen.

Koninklijke onderscheiding voor Texelse organist Johan Ran

Grote verrassing bij 50-jarig jubileum

Ieder jaar ontvangen vele tientallen jubilerende koorleden en kerkmusici in ons bisdom een onderscheiding van de NSGV. Zo ook de organist van de H. Francisca Romanakerk in De Cocksdorp (Texel). Johan Ran ontving op zondag 14 september j.l. tijdens een feestelijke viering ter gelegenheid van zijn 50-jarig jubileum de gouden Gregoriusmedaille. Maar bij deze huldeblijk bleef het niet.

Na afloop van de viering werd hij volkomen verrast toen de loco-burgemeester van Texel hem voor al zijn verdiensten voor de Texelse gemeenschap een koninklijke onderscheiding (Lid in de Orde van Oranje Nassau) opspeldde.

Bij deze willen we Johan Ran en alle andere koorleden en kerkmusici die in het afgelopen jaar een jubileum gevierd hebben van harte feliciteren. Hun trouwe inzet maakt het mogelijk dat muziek de liturgie ondersteunt.

Om door te geven

Gregoriaanse dag in Asten (NB)

Tevens rondleiding in klokkenmuseum

Zondag 18 januari 2015 wordt in het Noord-Brabantse Asten een dag rond het gregoriaans gehouden, georganiseerd door de stichting Gregoriaans Nu. De dag begint met een H.Mis met gezangen uit het Graduale Simplex, gevolgd door een lunch, een forumdiscussie en de presentatie van een nieuw cursusboek. Daarna is er nog gelegenheid om onder leiding van een gids het museum 'Klok en Peel' te bezoeken en de dag wordt afgesloten met een concert in de parochiekerk. Informatie en aanmelden: klik [hier](#).

Kerstconcert kathedraal op zondag 14 december

Op zondag Gaudete – 14 december a.s. – vindt het jaarlijkse kerstconcert plaats van het Muziek Instituut van de Kathedraal Sint Bavo. De diverse koren brengen o.l.v. Sanne Nieuwenhuijsen en Fons Ziekman een afwisselend repertoire ten gehore, soms heel verrassend en uitdagend! Ton van Eck bespeelt het orgel. Een deel van de entreegelden gaat naar de actie 3FM-Serious Request die dit jaar in Haarlem plaatsvindt. Meer info zie www.bavoconcert.nl

Zesde editie Nationaal Middenkorenfestival op 14 maart in Den Haag

Zaterdag 14 maart 2015 vindt in Den Haag de zesde editie plaats van het Nationaal Middenkorenfestival. Er is een competitie voor het beste koor en voor de beste zelfgeschreven compositie rond het festivalthema ('Laetare' – 'Verheug u'). Inschrijven kan nog tot 1 januari 2015. De dag wordt afgesloten met een vesperviering om 17.00 uur. Belangstellenden kunnen komen luisteren naar de optredende koren en deelnemen aan de vesperviering; entree is gratis. Programmaboekjes met alle informatie kosten 2 euro. Locatie: Kerk H. Antonius Abt, Scheveningseweg 233, Den Haag. Meer info: www.code-music.nl

Komende activiteiten KSSG Haarlem-Amsterdam

Zaterdag 14 februari 2015	Haarlem, Kruisweg 63	Auditie Pelgrimskoor Bedevaart Rome
Zaterdag 7 maart, 21 maart, 18 april, 25 april 2015	Nader te bepalen	Repetities Pelgrimskoor Bedevaart Rome
Zaterdag 2 mei – donderdag 7 mei 2015	Rome	Bedevaart van het bisdom Haarlem-Amsterdam m.m.v. Pelgrimskoor
Zaterdag 30 mei 2015	Nieuw-Vennep (kerk OLV Onbevlekt Ontvangen)	<i>Kom en zing. Zangmiddag voor kinderkoren met de presentatie van een bundel met geloofsliederen voor kinderen.</i>
Zondag 31 mei 2015	Heiloo (OLV ter Nood)	<i>Terugkomdag Bisdombedevaart m.m.v. het Pelgrimskoor</i>
September 2015	Nader te bepalen	Start basiscursus dirigent
Najaar 2015	Nader te bepalen	<i>Studiedag voor organisten</i>
Zaterdag 23 april 2016	Nader te bepalen	<i>Kerkkorenfestival</i>

Per activiteit sturen we nadere informatie per e-mail en per post aan de betreffende doelgroep. Zorg daarom dat u bij ons bekend bent! Vul één van de twee formulieren in die u onderaan deze pagina van [onze website](#) vindt. Voor een altijd actueel overzicht: zie onze [agenda](#) op de website!

Vacatures

Gezocht:

- een dirigent voor het Adelbertuskoor in **Haarlem-Noord**
- een dirigent voor de Koorgroep van de parochie H.Drie-eenheid in **Bloemendaal**
- een dirigent en organist (liefst in gecombineerde functie) voor het koor Cantate Domino in **Haarlem-Schalkwijk**

Nadere informatie is [hier](#) te vinden.

Service KSSG Haarlem-Amsterdam

- Op zoek naar een dirigent of een organist?
- Of als dirigent of organist op zoek naar een parochie of koor?
- Behoeftte aan scholing of advies op het gebied van liturgische muziek?
- Op zoek naar goed repertoire voor uw koor?
- Wilt u een trouw koorlid huldigen met een ereteken van de Sint-Gregoriusvereniging?

Neem dan contact op met ons: kssg@bisdomhaarlem-amsterdam.nl of (023) 511 26 86 (niet op woensdag).

Colofon

Doorgeven Doorgeven Nieuwsbrief is een uitgave van de KSSG Haarlem-Amsterdam voor allen die betrokken zijn bij de kerkmuziek en de liturgie. Verschijnt driemaal per jaar en wordt gratis per e-mail toegezonden aan ieder die zich hiervoor aangemeld heeft bij kssg@bisdomhaarlem-amsterdam.nl. Wilt u deze nieuwsbrief niet meer ontvangen? Dan kunt u zich hier afmelden.

Redactie: Tom van Brederode, Mark Heerink, Loek Seeboldt, Bert Stolwijk (eindredactie)
Vormgeving: Nicole van Gool - van den Broek
www.doorgeven.com

KSSG Haarlem-Amsterdam, Kruisweg 69, 2011 LB Haarlem, tel. (023) 511 26 86,
e-mail kssg@bisdomhaarlem-amsterdam.nl